

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-44(5)/10

Warszawa, 9 czerwca 2010 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec poselskiego projektu ustawy

**- o wznowieniu Krzyża Niepodległości oraz
o ustanowieniu Krzyża Wolności
i Solidarności (druk nr 2899).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Pracy i Polityki Społecznej do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rady Ministrów
wobec poselskiego projektu ustawy o wznowieniu Krzyża Niepodległości oraz
o ustanowieniu Krzyża Wolności i Solidarności (druk sejmowy nr 2899)

Przedłożony poselski projekt ustawy o wznowieniu Krzyża Niepodległości oraz o ustanowieniu Krzyża Wolności i Solidarności (druk sejmowy nr 2899) ma na celu wznowienie Krzyża Niepodległości w formie Orderu Wojennego Krzyża Niepodległości oraz ustanowienie w związku z 30 rocznicą wydarzeń Sierpnia 1980 roku Krzyża Wolności i Solidarności.

Krzyż Niepodległości zapisał się trwale w tradycji jako odznaczenie wojenne o randze równej orderom. Zgodnie z art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 października 1930 r. o Krzyżu i Medalu Niepodległości (Dz. U. Nr 75, poz. 591, z późn. zm.) Krzyż Niepodległości zajmuje w kolejności orderów i odznaczeń polskich miejsce przed Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Wartości, które symbolizuje ów order i którym hołdowało niepodległe państwo polskie w latach 1918 – 1939, a których depozytariuszem były polskie władze na uchodźstwie, dzięki wznowieniu Krzyża i zachowaniu ciągłości numeracji nowo nadanych Krzyży, staną się w sposób jednoznaczny wartościami naszego państwa.

Proponowane w przedłożonym projekcie ustawy ustanowienie Krzyża Wolności i Solidarności ma na celu uhonorowanie osób, które w latach 1956-1989, zagrożone bezpośrednimi represjami, walczyły o Wolną Polskę. Ustanowienie Krzyża Wolności i Solidarności wskazywałoby, iż niepodległe państwo polskie dostrzega heroizm i poświęcenie tych wszystkich, których naczelnym imperatywem postępowania w latach 1956 – 1989 była suwerenna i demokratyczna Rzeczpospolita.

Projekt ustawy wymaga jednak istotnych zmian legislacyjnych i redakcyjnych dotyczących m.in. zamieszczenia części tych samych przepisów regulujących kwestię nadawania obu Krzyży zarówno w przepisach projektowanej ustawy, jak i – za pośrednictwem przepisów zmieniających – w ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. Nr 90, poz. 450,

z późn. zm.). Wątpliwości budzi także odmienne uregulowanie kwestii klas Krzyża Niepodległości. W przepisach merytorycznych projektu nie wskazuje się, że Krzyż Niepodległości dzieli się na klasy, ale taki podział wprowadzają przepisy projektu zmieniające ustawę o orderach i odznaczeniach. Projekt zawiera również pojęcia nieprecyzyjne np. „dołoży wszelkich starań”, „uzupełniony jak najszybciej”, „niewątpliwie zasłużyły się”, „w stosunku do których można jednoznacznie ustalić” itp.

W art. 11 projektu autorzy posługują się pojęciami, („katalog osób rozpracowywanych przez organa bezpieczeństwa PRL” czy „status osoby pokrzywdzonej”), które nie są zdefiniowane zarówno w przepisach merytorycznych projektowanej ustawy, jak i w innych obowiązujących przepisach ustaw.

Dyskusyjne jest określenie w art. 10 projektu wzoru odznaki Krzyża Wolności i Solidarności, którego podstawą ma być wzór Krzyża Niepodległości z 1930 r., a następnie wylicza się szereg koniecznych zmian w wyglądzie Krzyża Wolności i Solidarności, które sprawią, że będzie miał on już niewiele wspólnego z Krzyżem Niepodległości.

Należy także zauważyć, że dzień 31 sierpnia ustanowiony został świętem państwowym jako Dzień Solidarności i Wolności (Dz. U. z 2005 r., Nr 155, poz. 1295). Wydaje się zatem zasadne, aby odznaczenie, niewątpliwie związane z tym świętem, nosiło taką samą nazwę, czyli Krzyż Solidarności i Wolności.

Posłowie w projektowanej ustawie, przyjęli założenie, że koszt wznowienia Krzyża Niepodległości i ustanowienia Krzyża Wolności i Solidarności to wydatek w granicach od 12 do 30 milionów złotych. Wydatki te obejmują wykonanie odznaki Krzyży (wraz z futerałem, legitymacją i dyplomem w oprawie pozwalającej na jego zawieszenie na ścianie) oraz dokonanie weryfikacji wniosków odznaczeniowych.

Mając na uwadze fakt, że ww. proces rozłożony będzie w czasie, przewiduje się, iż roczne skutki finansowe projektowanej ustawy nie będą znaczne i wydatki związane z ich realizacją ponoszone będą przez zainteresowane podmioty w ramach wydatków zaplanowanych w ich budżetach.

Mając powyższe na uwadze, w tym konieczność dopracowania projektu pod względem legislacyjnym i redakcyjnym, Rada Ministrów pozytywnie opiniuje inicjatywę poszerzenia katalogu orderów i odznaczeń zawartą w poselskim projekcie ustawy o wznowieniu Krzyża Niepodległości oraz o ustanowieniu Krzyża Wolności i Solidarności (druk sejmowy nr 2899).